

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020112

PROTOKOLL
2021-09-27
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 88
Mål nr B 12904-20

RÄTTEN

Hovrättslagmannen Per Carlson samt hovrättsråden Ingeborg Simonsson, referent, och Göran Söderström

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

PARTER

Klagande

Hairmail Oy, 09279693
Santaradantie 10
01370 Vantaa
Finland

Ombud: Advokaterna M.B. och B.E.

Motpart

KTF Organisation Aktiebolag, 556468-2325
Box 5501
114 85 Stockholm

Ombud: Advokaten S.B.

SAKEN

Utdömmande av vite; nu fråga om begäran om tolk

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens dom 2020-10-20 i mål nr B 2477-20

Fråga har uppstått om Hairmail Oy (Hairmail) har rätt till tolkning till finska under hela huvudförhandlingen.

Dok.Id 1747199

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

Efter föredragning fattar Patent- och marknadsöverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2021-09-28)

Patent- och marknadsöverdomstolen avslår Hairmail Oy:s begäran om tolkning till finska under huvudförhandlingen. Tolk kommer endast att kallas till de förhör som ska hållas med finskspråkiga förhörspersoner.

Skälen för beslutet

På yrkande av KTF Organisation Aktiebolag (KTF) förbjöd Patent- och marknadsdomstolen genom dom den 17 april 2019 i mål nr PMT 9216-18 Hairmail vid vite av 1 000 000 kr att bl.a. marknadsföra kosmetiska produkter som saknar märkning på svenska språket.

KTF väckte i början av år 2020 talan mot Hairmail om utdömning av vite och gjorde gällande att Hairmail hade överträtt vitesförbudet. Patent- och marknadsdomstolen avgjorde målet efter huvudförhandling (mål nr B 2477-20) och förpliktade Hairmail att till staten betala vite om 1 000 000 kr, samt att ersätta KTF:s rättegångskostnader.

Hairmail har överklagat domen. Målet är planerat till huvudförhandling den 28 och 29 oktober 2021. Hairmail har anfört att dess företrädare A.T. önskar närvara personligen vid huvudförhandlingen och att han är i behov av tolk på finska.

A.T. har inte kallats av Patent- och marknadsöverdomstolen att höras i målet, utan deltar på Hairmails eget initiativ.

Enligt 3 kap. 5 § lagen om patent- och marknadsdomstolar (2016:188) handläggs mål om utdömning av ett vite enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet.

Om en part, ett vittne eller någon annan som ska höras inför rätten inte behärskar svenska, får rätten enligt 5 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken anlita en tolk.

Bestämmelsen är alltså fakultativ genom att den föreskriver en möjlighet att anlita tolk. Den utgår från att förhandlingen ska hållas på svenska språket och innebär inte någon ovillkorlig skyldighet för rätten att låta tolka allt som förekommer i mål med en utländsk part. Om t.ex. ena parten är ett utländskt företag som företräds av en svensk advokat torde förhandlingen inte behöva tolkas för en representant för företagsledningen som kommit till förhandlingen på eget initiativ. (Prop. 1973:30 s. 71, se även Fitger m.fl., Rättegångsbalken, JUNO Version: 90, kommentaren till 5 kap. 6 §.)

För misstänkta i brottmål finns en särskild bestämmelse i samma stycke som föreskriver att tolk *ska* anlitas vid sammanträden inför rätten om en misstänkt inte behärskar svenska. Bestämmelsen infördes år 2013 för att uppfylla Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (se prop. 2012/13:132). Bestämmelsen är obligatorisk, dvs. den innebär en skyldighet för rätten att anlita tolk om en misstänkt eller tilltalad inte behärskar svenska. Rätten för en misstänkt att biträdas av tolk omfattar hela sammanträdet. Bestämmelsen utvidgades år 2015 till att omfatta även målsägande (se prop. 2014/15:77).

Eftersom bestämmelsen i 5 kap. 6 § rättegångsbalken genomför unionslagstiftning ska den tolkas direktivkonformt. Rätten till tolkning och översättning enligt direktivet gäller för personer som är misstänkta eller anklagade för att ha begått ett brott. Det finns inget i direktivet eller i praxis från EU-domstolen som antyder att rätten skulle gälla även för företag eller dess ställföreträdare (se avgörandena i mål C-216/14 Covaci, EU:C:2015:686, punkterna 27, 31 och 35, mål C-25/15 Balogh, EU:C:2016:423, punkten 38 och mål C- 278/16 Sleutjes, EU:C:2017:757).

I förarbetena framhålls, med anledning av att Europadomstolen har gett begreppet brottmålsrättegång en vidare innebörd, att direktivet ska ges en förhållandevis restriktiv tolkning (prop. 2012/13:132, s. 16). Värt att notera är att Europadomstolen i senare tids praxis hänvisar till bestämmelserna i direktiv 2010/64 och uttrycker sig på ett sätt som indikerar att rätten till tolk och översättning gäller för fysiska personer (se

Vizgirda v. Slovenia, appl.no. 59868/08, CE:ECHR:2018:0828JUD005986808, punkterna 51-57 och 80-83).

Direktiv 2010/64 fastställer minimiregler och hindrar inte att Sverige erbjuder en högre skyddsnivå (se artikel 8 i direktivet). Som framgått av det som anförts i det föregående har det i svensk lagstiftning inte införts regler som ger en mer långtgående rätt till tolk än vad som följer av direktivet (jfr 10 § språklagen [2009:600] samt NJA 2011 s. 345 angående översättning av handlingar).

Sammanfattningsvis gör Patent- och marknadsöverdomstolen bedömningen att ett företag i Hairmails situation inte är att anse som misstänkt eller tilltalad i den mening som avses i 5 kap. 6 § rättegångsbalken.

I detta sammanhang finns anledning att uppmärksamma att finska har ställning som minoritetsspråk i svensk domstol. Rätten för part eller ställföreträdare för part att använda finska i domstol är dock bl.a. begränsad geografiskt enligt 13 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och är inte tillämplig här.

Patent- och marknadsöverdomstolen avslår på grund av det anförda Hairmails begäran om tolkning till finska under huvudförhandlingen. Tolk kommer enbart att kallas till de förhör som ska hållas med finskspråkiga förhörspersoner.

Beslutet får endast överklagas i samband med talan mot dom eller slutligt beslut i målet.

Ingeborg Simonsson
Protokollet uppvisat/